

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 19 Hydref 2016

Amser y cyfarfod: 13.30

26

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/3999>

1 Nodi 50 mlynedd ers trychineb Aberfan

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Bu'r Cynulliad yn cofio 50 mlynedd ers trychineb Aberfan, a ddigwyddodd ar 21 Hydref 1966. Galwodd y Llywydd ar Dawn Bowden AC (Merthyr Tudful a Rhymni), y Prif Weinidog ac arweinwyr y pleidiau eraill i wneud cyfraniadau, cyn arwain y Cynulliad mewn munud o dawelwch.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol

Dechreuodd yr eitem am 13.48

Gofynnwyd y 9 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau i Gomisiwn y Cynulliad

Dechreuodd yr eitem am 14.36

Gofynnwyd y ddau gwestiwn.

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

4 Datganiad gan Gadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau ar Flaenraglen Waith y Pwyllgor gan gynnwys Ffoaduriaid, Ceiswyr Lloches a Phlant ar eu Pen eu Hunain

Dechreuodd yr eitem am 14.41

Cynigion i ethol Aelodau i bwyllgorau

Dechreuodd yr eitem am 15.27

NDM6124 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#):

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.3 a 17.13(ii), yn ethol Dai Lloyd (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

NDM6125 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#):

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.3 a 17.13(ii), yn ethol;

1. Llyr Gruffydd (Plaid Cymru) yn aelod o'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad, a
2. Adam Price (Plaid Cymru) fel eilydd ar gyfer y Pwyllgor Safonau Ymddygiad.

Derbyniwyd y cynigion yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

5 Dadl Plaid Cymru

Dechreuodd yr eitem am 15.27

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y cyfnod pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM6121 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#):

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi pwysigrwydd llywodraeth leol dda wrth gyfrannu at yr economi, y gwasanaeth iechyd a chanlyniadau addysgol lleol.
2. Yn gresynu bod gormod o wasanaethau cyhoeddus wedi bod yn "wan ac anghyson", ac wedi'u nodweddu gan "ddiffyg uchelgais", fel y mae Comisiwn Williams yn ei ddisgrifio.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
 - (a) cynyddu atebolrwydd llywodraeth leol drwy ddiwygio trefniadau etholiadol a gostwng yr oedran pleidleisio i 16;
 - (b) archwilio'r ffordd y gellir diwygio cyllid llywodraeth leol i sicrhau system decach a mwy cynaliadwy;
 - (c) cyflwyno cyfres o gyfraddau, telerau ac amodau cyflog a gaiff eu penderfynu'n genedlaethol, i reoli cyflogau swyddogion uwch a phrif swyddogion drwy fframwaith cenedlaethol; a
 - (d) sefydlu awdurdodau cyfunol rhanbarthol fel rhan o ymdrech Llywodraeth Cymru i ddiwygio llywodraeth leol ar gyfer gwella cydweithrediad rhanbarthol rhwng awdurdodau lleol presennol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
7	0	44	51

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y Gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1. [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#):

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

- (a) archwilio'r ffordd y caiff llywodraeth leol ei chyllido, er mwyn sicrhau bod awdurdodau gwledig yn cael cyllid teg sy'n gyfartal i bob cymuned ledled Cymru; a
- (b) gwella tryloywder o ran cyllidebu uwch staff awdurdodau lleol er mwyn sicrhau bod cyflogau swyddogion gweithredol yn gynaliadwy ac yn gosteffeithiol i dalwyr y dreth gyngor, a heb fod ar draul darparu gwasanaethau lleol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
17	0	34	51

Gwrthodwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2. [Jane Hutt \(Vale of Glamorgan\)](#):

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

(a) cynyddu atebolrwydd llywodraeth leol drwy'r trefniadau etholiadol a gostwng yr oedran pleidleisio i 16;

(b) archwilio'r ffordd y gellir diwygio cyllid llywodraeth leol i sicrhau system decach a mwy cynaliadwy;

(c) parhau i archwilio'r achos o blaid cyflwyno cyfres o gyfraddau, telerau ac amodau cyflog a gaiff eu penderfynu'n genedlaethol, i reoli cyflogau uwch-swyddogion a phrif swyddogion drwy fframwaith cenedlaethol; a

(d) sefydlu trefniadau rhanbarthol fel rhan o ddiwygiadau Llywodraeth Cymru i lywodraeth leol er mwyn gwella cydweithredu rhanbarthol rhwng yr awdurdodau lleol presennol.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	11	13	51

Derbyniwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig wedi'i ddiwygio:

NDM6121 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#):

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi pwysigrwydd llywodraeth leol dda wrth gyfrannu at yr economi, y gwasanaeth iechyd a chanlyniadau addysgol lleol.

2. Yn gresynu bod gormod o wasanaethau cyhoeddus wedi bod yn "wan ac anghyson", ac wedi'u nodweddu gan "ddiffyg uchelgais", fel y mae Comisiwn Williams yn ei ddisgrifio.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

(a) cynyddu atebolrwydd llywodraeth leol drwy'r trefniadau etholiadol a gostwng yr oedran pleidleisio i 16;

(b) archwilio'r ffordd y gellir diwygio cyllid llywodraeth leol i sicrhau system decach a mwy cynaliadwy;

(c) parhau i archwilio'r achos o blaid cyflwyno cyfres o gyfraddau, telerau ac amodau cyflog a gaiff eu penderfynu'n genedlaethol, i reoli cyflogau uwch-swyddogion a phrif swyddogion drwy fframwaith cenedlaethol; a

(d) sefydlu trefniadau rhanbarthol fel rhan o ddiwygiadau Llywodraeth Cymru i lywodraeth leol er mwyn gwella cydweithredu rhanbarthol rhwng yr awdurdodau lleol presennol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
34	11	6	51

Derbyniwyd y cynnig wedi'i ddiwygio.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig

Dechreuodd yr eitem am 16.30

NDM6120

[Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

[Neil Hamilton \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

[Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn penderfynu sefydlu senedd ieuenctid i Gymru.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar ei ymchwiliad i Fil Cymru Llywodraeth y DU

Dechreuodd yr eitem am 17.23

NDM6119 [Huw Irranca-Davies \(Ogwr\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ar ei ymchwiliad i Fil Cymru Llywodraeth y DU, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 6 Hydref 2016.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

8 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.10

9 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.12

NDM6118 [Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

Gwneud lobio yng Nghymru yn fwy agored.

Daeth y cyfarfod i ben am 18.32

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 1 Tachwedd 2016